2-47

S/5-~~[illegible]~~
1919-20

శ్రీ వేణుగోపాలశతకము.

{బొబ్బిలి కొట్టెలపూడి కోదండరామయ్య}
విరచితము

—❀—

శ్రీరామాదాని ధితన్యకావదనరాజీవంబు ప్రేషట్టుడ.

ధారాసంజేందునిరీక్షణంబుల కృపాసారంబు వర్షించి భ

క్తారామసంఘంబులం బ్రోచు మాతమము దమొ ప్రాఖరంగళ్లైనారఁడవుల్

శ్రీరామంచారును నీరామాపదల్ గలుగునే శ్రీవేణుగోపాలకా! ౧

శిరమందుం గెంపు బొబ్బిలి పురమునఁ గ్రొత్తాంచలాభీశ జగా.

వరుదబఁడంప గహేమ రత్నమయ భాస్వద్దివ్యగేహంబునన్.

సరిగా పార్శ్వములన్ వదబ్జగతన రామాసోత్ర జిహుల్ గొల్వను

స్థిరతన్ నిల్చిన నీకు వేన్కృత్యదసు మారా శ్రీవేణుగోపాలకా ౨

సరసిజ ప్రభృతివరానవంల్ మయ నియన స్పద్మంబులు దృష్టిపా

కరతేజంబులు శంఖచక్రములు ఖరేఖాలాంఛితంబుల్ రమా.

తరుణీ శ్రీవృతమై తన నఖరములు తాంగాళ్లమహశ్యంభును

స్థిరసంసారభయంబు బెందడుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ౩

మరుదేశంబుల రామంతవాతృలగతిన్ మారామాచిటిస్నందవై,

తరమొ ప్పారెడి నీస్వరూపమున నెలాంతంబుల్ స్ఫురింపఁ గనిరం,

తరము జ్ఞానమ్యగంబునందమునీస త్యంబును భావించి సు

స్థిరసంతాపసమున్నతుండగు గజా!

శ్రీవేణుగోపాలకా ౪

కలలా దాచిన చిత్ప్రపంచ తత్వము జాగ్రద్దశ లొనుండుం బతేఁ.

తెలుపాంతః కరణంబు నర్పిన లోను దర్శన స్పష్టమౌ విశ్వంబు ని.

శ్చలసుజ్ఞాన దర్శనశంఖునది సంసారార్ణవ జిజ్ఞాస

శిలవిద్యాంసు డున్నట్లుగా నెమ్మసు గదా శ్రీ వేణుగోపాలకా ॥౧॥

తన లోనుండు ధ్యేయ మ్మెన సర్వమున తుర్త్రావస్థ నే వే జగం.

బున తాదాత్మ్యము తాటె తింగిన దవు పర్యుత్సుంతోందు పాదంబునం

బున ధాత్రిస్థలి జెందు చందమున జె జెలందునే వెల్లుగా

బ్బిన తత్త్వము మిమ్ము జెందు దను గదా శ్రీ వేణుగోపాలకా ॥౨॥

3 ఉ త్రితిలోతాదత తరం లోను లరావరణ విక్షేపాఖ్య శక్తిద్వయా

న్వితలోన్మేషపయు నిద్రలోనుం ప్రతిబింబంబు విశ్వంబు స్పష్టలోను లోను

త్రి తపాంబా అత త్రైన మానవులు తత్త్వం జెందగా తావతాం

బితతా రుణ్యము దత్త్వనాందు గలదె శ్రీ వేణుగోపాలకా ॥౩॥

తరణ ద్వార వము లాంత కింబ తను దుగరం బెల్లతా ర్హైనవు

త్పరవు ష్యారుల బత్తిబట్టి లోను పరాత్మ జ్ఞాన బద్ధంబు బే

శిరవుం చిద్రు ప్రిన పాడె తావత తృప్తా త్రి నానంది పేరా ష్టిబ్యసు

స్థిర సంమోద వము జెందు నందు రు బు ధుత శ్రీ వేణుగోపాలకా ॥౪॥

విమల జ్ఞాన దంవారా దిపుష్పవులు ధ్యానం గురాం బర హృత్పుష్పపీ

ఠ వంనరా రాజ లుమి వుస్కృష్ట దవు తి హాదశ ప్రాబ గావింబున

ట్టిరు పర్యుం డుప దెలా ధ్యానిద వుమం తుల్కనే స్వరాం వంబులా

స్థిరుతం మాప్పగ నైతర్పణం ముసు గదా శ్రీ వేణుగోపాలకా ॥౫॥

6ఓ ప్రావృట్కాలపయోధరంబులు నభోభాగంబు నడుంబడితే.
భూతం బంధుస ముస్తవృక్షములు దయంపంబుద్ధతైనట్టింగా
జీవుండాత్మకు బంబు జెందు టతున్నై వెల్వరు వాగంబున.
శ్రీ వాధర్మరుద తృన్నాందుగలదే శ్రీవేంకటాచలపతే ॥౧౦॥
నరతంబుం భవదయతు తత్వము పయుగ్ని బుంబు టక్ వేదాంత
స్వరుపే తక్ వారి యుంపబద్ధఘనవిజ్ఞానంపుహేతి వుంబు త్రు
ప్సుర జీవాత్మతు గూంబుక్ సాధనము యరుమృద్ధివ్యతారు గ్యాసు
స్థిర మార్గాం జ్ఞానవేయుంటు దత్తతలదే శ్రీవేంకటాచలపతే ॥౧౧॥
నవతాంతాతుబతుంభయోగమున వేనంగంటకంబు లవతే.
భవదుద్వత్పపతేతన ద్విగుణము లుత్పన్నంబుల్తైనట్టిదా
నవరద్వ్యందుస ముస్తస జ్ఞానము తెన్నక్ వారి విష్ణుంపుదా
రివతెక్ యోగపథంబు జెందు నుగదా శ్రీవేంకటాచలపతే ॥౧౨॥
7ఉ తామత్రోధ మదాదిశత్రువులచే త్వంగూబక్ విజ్ఞానవి
ద్యావంత్రుంవిదనాదిబద్ధులకు జీవాత్ముళ్ తెల్లక్ భవ
న్మావుత్రిస్వరణంబె యేసు డుగత యన్నానా టతద్భద్ధముల్
శేవుంబూప్పగ బాపు నందు రుబుధుల్ శ్రీవేంకటాచలపతే ॥౧౩॥
దినదాధుంజుదయుంబు మాతవుము రతిక్స త్వవుత్పన్నమై
నన బిద్వృత్తి భవత్స్వరూపమున తో నంబాటితధ్యంబుదా
ననటత్పైన తరంగలుజ్జ్వధవిహాంనం స్త్రైనము న్నిటివా
రి నిజవృత్ దలపింపు బుందురు గదా శ్రీవేంకటాచలపతే ॥౧౪॥

స్వనవాంఛితములు భాగ్యలక్ష్మి నరనేర్పరాగ్యహితనందువేరా
క్షేమతంగూడగతేడు గావ్యనసదా బాంధుండు దుష్టిన్నదు
ట్లనుతస్త్రీద్రువినాదివాంఛవిదివేశ్వరమిమయ్యనెవింబుపరా
తిమవరాజంబపవర్గమెుండునకదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౫॥

37. ౪. మహితాంశుస్ఫురణంబు గల్గినదతా మిస్రుల్బనేర్చ్యస్వాం.
వపాపెన్నంతతపోగుణంబులని సత్వంబు ద్రవంబైన బా
రహింవద్వైతమె తన్నులంబత యను సంప్రజ్ఞాత యోగంబు పై
స్వస్వహా గాంచెను గదా దుర్వ్యాధుల మంత్ర శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౬॥
ధర వాడ్జ్యోనన వృత్తితందని భవత్తత్వంబు భాషింపనే
వ్వరి కింక త్వరగా దుగాని భవదైశ్వర్యప్రభావంబు ధా
త్రిరుచిర్గ్రంబున చంద్రదండలము రథింబూపె వేదాంతస
ద్ధీర వాక్యంబుల యందు శ్రుతుల్ విబుధుల శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౭॥
మంతురాంత గర్వవెన్నపాతి కయ్యంగారమాంతనుండాట దే
పిాంతి బాలాఖ్యదుల పాపెమితను జగత్స్వాద్యాదితత్వత్వము
బుక యయుర్తెదను నిత్యయుంబు గలసంశుద్ధాంత రంగుండు నా
రెకుబత్తంబుల యంపజూయునుక దా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౮॥
38 ౧ జననంబొందదనద్విద్యంబు జగమయ్ తెసద్వ్యాంతి జన్యంబులే
ననుశిక్షింపదకైదవంబు జమదనాంనప్రజ్ఞత్తై బత్తినకా.
విశ్వవాధ్యబద్రుమమయ్య త్రార్థత్తర జగద్వ్యాప్తాంతి కింపుంపజై
తినచజంబునిచటుండు నవనేక శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౯॥

తాం బాం న్వ త విలా స నం బు న శాం త ద్వం ద్వ యుం బా తే నా
నా న్మై త్వం బు న వినాం తు వ్నై ద యు గ ను న్మ తాత్వం త రం గం బు చే
బాం ధుం ఘం యుం రూ ధు ధ ఉం చు బ త్ని బు ధు ద స్తో త ప్ర భాం వా ఘు వ్ర్దై
చె చె తం గా ను యు త్మ న త రు ణ చె శ్రీ వే ణు గో పా ల కా ॥ 20 ॥
వి తం దా వ త దా సు ద్దై వ న రు ప్ర ధ్వ దె ప్ర త న్న త ధుం
లో కా ర వ త ము వా ధ్వ గా ర గ వు ది నా ర లా లిం చు వి దా వ్యం సు ద
స్తో తం చై గ ను ప ట్టి న ద రు రు పా తు్రం తా న టం చు న వు
త్ర్య తం బా ప్పు క్త్య తు త వ బం చె ను క దా శ్రీ వే ణు గో పా ల కా ॥ 21 ॥
184 ఆ వు రం వా ధి క తె త్త్య రం గ వు ల క ట్ట్య తా ర్తి లే క లే కై
ద ము టం చు న గ వి స త్ప తి ప్ర త స్వ ప్ప త ం బా తే వై దం బు గా
వి వు తో విం చ నా వా ధు రు యు ధ్వ హా తు దా త్మ న్వ క కం బా తే వూ
ర మి తా జం దు వి దె పా యు త్రి వ ద వి శ్రీ వే ణు గో పా ల కా ॥ 22 ॥
పి ర న ప్రా జ్ఞ త క ల్లి జీ వ్రు తు ను వి నా రె తం బ టం చు న వూ
ధా నం బా ప్ప వ బం చు ప ల్లు లు కు రూ దా ధ్వ రం బు న ధ్విం ప ప్ర
జ్ఞా నం ప్ర హ్న రు టం చు మె ప్పు లు సు రా త్మ్యం బు ల వ బం చె న మీ
వె న స్వా రు్య లు తా ద నం దు రు బు ధు ల శ్రీ వే ణు గో పా ల కా ॥ 23 ॥
ఆ వు నా వా గ్ధ్వ హ రుం బు న గు ణ యు ప త్త్వ జ్ఞా న హా స్య స్వ రూ
వ యు తా న వ్య తి రి క్త మ వ్య రు ధు వు న్నై భా సి ల్లి నా ద వ్వ థ
ధ్వ వే జీ వ్యం వ ని ప ల్లి వా ని క రు వూ తా త్మ ప్ర త్మ రు టం చు న వి బం
వు రు హ రు బు హ క త్రి తా ప్పు డె గ దా శ్రీ వే ణు గో పా ల కా ॥ 24 ॥

6

39 a సరసిజనాభ తరణానులక్ష్మీరామము చేసామంతమానవ మున్యాదీ
న దుర్గపాలకే వేష్టితత్వము నిరుపమాత్మ్యంబు చే చూపుడీ,
శ్వరుతర్క్షైదము గల్గ చేసెను తమ సత్త్వంబు లాంఛంధితర్
చిత్రరుపర్ విహార వశపుష్ట తాందు రుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౫॥
తమిత ప్రాంతము సపిండము౦బటె నిద్ధి ధ్యానంబుచే నిస్వరూ,
పము బాతెందగునే వృద్ధిర్ తుదత పం౦ బ్రహ్మ శ్రీరుద్రవృత్తిత
ధ్వము గాదాప విదేహము తత్త్వగతి జీవాత్మందు నిపా ఘతరా
రిమి తాదెత్వన ధర్మగాం గమనిఖల్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౬॥
శ్రీమచేత్రాధ్యము సాధుసంగమున మాంత్సర్యంబు భ్రాంతాస్థిర
త్వమతిర్ లాభము దేహారూపము నుచేతంతాము మూర్త్యప్రభా
క్షేమంచే మోహము నల్పదర్శనము చేతందు మర్దంబాడ్చితరా
రిమినిర్గాల్చనతండె అకేరా నవ్వడు గదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౭॥
39 b ఆవనిర్ వార్ధిశవేళవశాళి ఫలిమ్మైన ట్లుసుజ్ఞానము
ద్ధ్వవత్సైనప్పుడు అతోంగ వర్తనము సంప్రాప్తింబనర్ జారప
ల్లవునింబాతె మనంబులానినుసముల్లాసంబు నర్నిల్పుమర్.
న్యవరేణ్యంధపవగర్ వేయిందు నుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౮॥
ప్రకృతిస్త్రీ వెనువెంటు బాధము నిసభ్యస్త్రీ లోవేమ్చెంగతా
స్త్రీతలాపంబును తత్వమాత్రము మనజ్ఞానంప్పునే పధ్వమోం
ద్రికతాభాశల స్పష్టిపేళంను నురాంత్రిర్ జీవులర్ సాలభం
జికలర్ బట్టినటింపజేసెదు గదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౧౯॥

దుర వంద్రి త నూజ లరు వృత్తా షద్వైతవ్యంబాతె క్రొధుంత్తవా
తరుణీర త్నవుల వ్యం బుబాణి గతనా దంష్ట్రైన స్సెవ్యంబు వై
ఖరితా వాదులు దిక్కులుం బరువ లతెరాగ క్రీల జైన్నారి సు
స్థిరుడై వుత్పర్గ డు నిన్నిగాల్బునుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా॥30॥
40a తవులా ప్తద్యుతి సర్వదేశవులవే ష్టం నిండి లరుంద oగ షురా
తెవుతా విప్రులబాతె బాధ వు లరు వైగ న్పట్టుని తత్వవుం
దువుహా జ్ఞానవు లరు ప్రపంచతవు వు తుర్యంచెల్ల షరినదు తురా
రివు రానం తతు జూబు నందు రుబుధుల్ శ్రీవేణుగోపాలకా॥31॥
ప్రశాంతరూ రంభని దాఘం వేళ సుదనాం బుఃపూర వు ఖా గ భ
స్త్రులవే లాగాని సృష్టివా మీగిత వుల నందుం క్రవ్వరం జివుల్మబుణ్
జలజాతాప్పనిత్రైత డిరిదగలని నుం స్వాంతం బులాని త్వవ
త్తీలువారింత వులెంద డం ద్యవి బుధుల్ శ్రీవేణుగోపాలకా॥32॥
పవవింప న్నగధర్మవుల్ గలుగునుల్బుంబందు సపర్ప్రవుం,
బుద లరుం బ్రైనగ తిం భవత్తను వృనం దరా హింప విర్సంతనర్
సద్వశభ్రాంతి జనించెగాని జగమెంబంత త్రిత్వంబుంబుతా,
హృదలరూంభా జివుల నంబు ధుండు ద లయుర్ శ్రీవేణుగోపాలకా॥33॥
404 లతెల నరర్శాస్త్రవులభ్యశించి తృత పృణ్యాంతై వి రాగంబుతా
తను లతెరా గార ధ్వవుల జ్ఞా బ్బిసా హరవుని వేష్టంవి వృద్ధింతుయు నా
తనిచిత్తంబు భవత్స్వరూపవుల నను ధ్యాత్వంధనా శ్యంబువా.
రినిధిం బాతెల లరుంబు జెందునుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా॥34॥

జ్ఞానస్కంధము సాత్త్వికాదరము మహరి కాఖుంబు వైరాగ్యప
శాఖానీకంబు సమాధిపుష్పము పవర్గంబు ఫలంబైనవి,
జ్ఞానస్వారాజ్యము దాపతాజ్వల కృపాసారంబు చేతనమిం
శ్రీనంబైదన రారుసందురుబుధుల్ శ్రీవేణుగోపాలకా॥ 35॥

ప్రకృతిస్కంధము భూతశాఖము త్రయీ పర్ణంబు సత్త్వాదికా
రత వారా ప్యక్షబుగంబు భుక్తిఫలదుర్వాగ్వాసనా బీజమై
నతన త్రం స్మృతి నామకాగమము జ్ఞానంబకీ కుశ్రారంబుదె
భ్యుతదా మాదరము గల్గ వాకుదునమంకీ శ్రీవేణుగోపాలకా॥36॥

4.1a తమమారాంసరము గారతి ద్వారము మేధా రజ్జు వందనజ్ఞా
నము నేవహిజ్యాజనంబు నందు ముదమానక్రోధ దంభాదులన్
సమిద్యాజ్యములు వేల్చు రుజ్యతినిశశ్యాస్యకృత్తిరంభాంతమా
దిమహరి లింగన షాఖ్యములుఫ్య దుకదా శ్రీవేణుగోపాలకా॥ 37

గరిమన్ కీస [illegible] రము చుం డగుము రోగశ్యాదనం బెత్రిసు
స్థిర వైరాగ్యధను ద్భుతంబగు మనాది వ్యాధి సంబంధమై
గుత గాం జూన్నవానిబల్పు కాని వేగగులవేము భల్లుకుంచి గజ
బ్బ ర [illegible] శ్రీవేణుగోపాలకా॥

తమి తల్లిదర్పము మధికీ కల్పునిమ్ము లో శృశ్రోతికి పట్టు షర మి
భల్లు మిము వందన మూనిక స్వాత్మ యుభారమితర క్షుత్రాము కుంగుంబున వా
దమి హాన్వక్షితి రేని వంత్రపరారాజ్యంబుంబు రాజటుపె
కిమి భాగస్వాధనదిఫలాత వేమందు నగదా శ్రీవేణుగోపాలకా॥38॥

41/k, జగరాగాన్విత జారిశీర తవతే పర్యంత్వదుఃఖప్రదం
బగు సంసారమునందు రంగరవితుం శ్రైనల్పాంద నన్నుగా
జగరాజ్యంత్ర సుసిద్ధితే తపతి సంతాపంబులంగూర్చువా
రిగతిన్ బేలునతపాణ్దరవిస్యుదుక బాంశ్రీవేణుగోపాలకా ॥౪౦॥
తనప్రైన వస్తుత వయ్యంబ దుస్సబిపుతా ధాంత్రిశునాప నన్నపై
శిన బందంబున సౌఖ్యవాని రుగుమాత్రేవ్యం ప్రధానంబువా,
సనబే ద్రిష్టునటంబు సౌఖ్యదన నేక్షు త్యాదిసూత్రంబు జూ
చిన విద్యాప్యం సు మదా దుతాసనే క బాంశ్రీవేణుగోపాలకా ॥౪౧॥
చను తర్కంబు క్షేత్రంబున విరాశం జ్ఞానమేష్టింబదె॥
రుత్వన వల్లత తరి తాఫలాదు అధుబా రుంసౌఖ్యదుఃఖంబులే
వంనుచక్రే నిత్రి తర్కమిచ్చున నివిరా వరాంసాగవు జ్ఞాంధువే
శిన వాదంబు పవృష్టైనిలుచునే శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౪౨॥
42a ఱెను నరుం తుంవ్యుశి తుం దతుం బటెను జ్ఞానే మ్మాత్యతులగల్గుటన్,
తనపు[illegible]త్తుతు తాపనే తత్వ రుసు మర్క తర్క జ్ఞాతేలం వచిం
చిన రుసు ట్టైనను తత్వలాత్మలగు ఉక్ష సిద్ధంబునే తాని వా
రినిగా వం తపె నేవృ వయుత్మలనాగ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౪౩॥
ఘంటతా రుసంత్రవయు త్రైన రుసాగ్రహా వయులాతాలంబు ముట్టింతుర
త్రైటులాలంబు జథంబుకర్త రుసు గునాగాను న్నసౌఖ్యాతుర్తిఆ
చ్చుటదేవురతివి గల్గభ్రాంతులగుచున్జ్యోతిర్విదుల్ వేళ్ళపే
రిటనిన్ బల్కిన భాషపొందుదురె బుద్ధుల్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౪౪॥

ఆ వు ర ం శ్యం ద న మే గ చ త్రు వు లు చా ం ఆరు ర్ తో డు మే ల్ద్రై వ తా
ద్వ్య ము సం ఆమో ం గ మె గూ ం యు ర్ న ం చు న ం రు శా స్త్ర జ్ఞు ల్ వ ఋ ం ఋ ం గ నా
గ వు భా ం వ జ్ఞు ల లు తృ శ ద్ధ వు డుః ఋ ం ఋ ం డు మే ల ం దు రూ ం
రి వు తా ం ధ ద్వా భి చా ం ర వు ల్ దే లు ప రీ శ్రు వే ణు గా ం పా ల తా ॥౪౫
42.4, తా ల ప ర్ వే ప తు స్రె డు పా ం ఖి తే జ గ వ్యా ప్య భా వి తం ఋ ల్ సు భా ం
తు ర్ ల వం తా వి ని ఆరు ష్టు తే ని ఆయు సు ఖా తు ర్ ల్ వి త్య మ్మే ం రు ఖం త గా,
వ తె గా ం తూ ం ర త రే ఋ గ స్థ ర ర ణ ర్ వృ త్తిం చు నె ం రుం ఋ న
ర్యు తి ం రు ద్వా తి ప్ర భా ం వ వా ం ది గ తి చె ర్ శ్రీ వే ణు గా ం పా ల తా ॥౪౬॥
ఆ న ం రుం ఋ ర్ జ గ వు ల్ ప రే శు ఢు ను వు ఖ్యా భూ ం త వు ల్ భ్రాం తి చే,
న ను త్రై ం రుం ఛ వ ర త ఛా ం ఋ న ని వు ం రూ ం పా ం ద ఋ ల్యం గ తా ం,
న న ధి ప్యా ం న వు గా ం త్ర వుం బా ం దు వ దం చ ద్వో తి వా ం ని ం బ రుం
బ న చం దం ఋ ధ వ ప్ర భా ం వ మే త దా ం శ్రీ వే ణు గా ం పా ల తా ॥౪౭॥
ఆ న ం రుం ం బ తు ర్ ని శో త ఖు ల్ వ తె ను జ్ఞా నా ం తా రు ద్రై న ష్టు రూ ం,
త్మ ను పా ం ఖా ర్య తు ర్ లు పా ం ధి శ వ యు న జం దం లే స్ప ద్వి ప్ర వృ త్తి
ల్లు ను శో వా త్మ ని రుం దు సా ధ్య రు ఋ తె ల్లు ర్ వ్రా వ్యా వుం ద ట్లు తె
శ న రూ ం తా ం ర్ గా ం వ ఋ ం ఖు రు ఋ ధ్రు ల శ్రీ వే ణు గా ం పా ల తా ॥౪౮॥
43 a దనతం టె ర్ వ్య వ హా ర త ం ల వు న ఖ్యే దం ఖా ం టు వే త్తిం ఋ టు శ
వ న త స్యం ఖా వు రా రి ం రుం ఋ వు ది లా ద్వా వం ఋ గా వుం ప రా
డ ని గా ఖం ఋ న వా త రు ం థ శ ని రమో నా ర్యం ద వ తా ం రుం ప్య పా
ప్ల న సా ం మో ప ని ప త్స ద ష్టై ను గ దా శ్రీ వే ణు గా ం పా ల తా ॥౪౯॥

కలంస్థాణువృందుడాయున రుషిత్రింశాండవాకారవం
దారిద్ర్య విష్ణుపుండాపెనంబువు దిలాసురహింబునన్ కిర్తులన్
తారలాండబుల్ సుఖదుఃఖపక్షకలరే ఘణ్వాధ్యాతానంబునం
ఖ్యోలాపీతుదుబాయి పెప్పను గదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౦॥
తలపజ్జైమునిగాంతపుల్ కపిలవేదవ్యాసులుంగారె పె
ద్దలు మీమాంస ఱుల తర్కసాంఖ్యములు నద్వైతంబు తత్త్వత్రయం
బులు గావే ఱంవిపేత్త్వజ్ఞంగుల మిమ్ముల్ బోధింపుటల్ జూడగన
ర్హులి నతత్త్వదేల్పతేరనుటకా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౫౧॥
43.6. తలం ఱువ్వనవేశతామతశపాత్రైక సాంఖ్యకాంపేశవకా
వేశక సద్గుణములు జనింపబుద్ధుబుర్విన్ మోక్షలక్ష్యములు
వ్యాలాలానిలధారణాంబల నమేతాభ్యాస ఱరాంగో జ్వాల
చ్ఛేలా తపర్గాలాలనుండ గుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౨॥
త్రమవెప్పింది ఱులకాఱుపంచుకువతెర్కర్మంబు విజ్ఞానముల్,
తమసద్భక్తికతారణంబగుటచేతన్ ఱమోగసాంఖ్యంబులే
తముగా జూపినవారతత్ఱుగుముల్ తేర్మంబుగాపింపవా
రిమహాబ్ధంబతేని న్నుజెందుననగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౩॥
సురనాథుంధవటుంబు శంకరుదవంబుల్ విష్ణునాథుందవం
బురమాధీశుదవంబు భాస్కరుదవంబుల్ వహ్నిపంబుల్ శివా
తరుశోరత్నపుపంబు బ్రహ్మపనముల్ తత్త్వరూపంబుల్ నిసర్గ
స్థిరభక్తిన్ విబుధుల్ భజింతురుగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౪॥

44 a తరవాలారంతుశవప్రువుఖ్యశుఖరేఖల్పాంతకాఖ్యాసురుక్
బరివరార్పణగానుసాధనంబులగతిభ్రాంతిల్లగాప్పార్వ్పా
త్రరుణావకాశమునిప్రజవృష్ట్యలచేతంబగతెగాలంబుల
శరులందరాగుత్వ్యదంఫ్రుంతగాలచేదక శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౫॥

విలవరాంభాగనిధివుధ్యభాంగవునవావిభూతవైనట్టుమం
చలసేతుత్రివరువైప్రవేలుంగశ్రువగాంచత్పుష్టివరుగ్గంబుతా
జలధింధేతనషేరువాంవనవిరాజన్మస్తతంబాప్పభా
సిలునివుత్స్వవిభూతివేట్టదలతుక్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౬॥

తవుశాంతారవుతాధవారిధిలసద్భాగంబునంజాబ్బసం
వరుమిశాపచ్యుతద్వైవతధ్యవునివేదండావృతాశ్వాదిభా
గ్యవుతెల్లఁగానిమారవుతుర్యలతాసంగజైకరేగావవా
ఖిగవుధ్రింపంశరిసంపదలబాధవునే శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౭॥

44 b దరహాసాంతురవుటుకేతిలతికాద్యత్పారతంబట్లుహాంం
తరనాశ్యాద్ధితవానసెందువశశేఖల్ జైత్రులక్ష్మికరా
బ్జరటద్రాక్షితపేత్రువుట్లదగుచంస్థ్రుహేంవునేత్రువద్ధిం
చరవాంవుంచుతితేశునిన్నుదలతుక్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౮॥

తరువధ్వాంతలతావితానవరుతసంధ్యారాగవుక్ బాలదు
ష్కరదూంవరాంబిత రాషభాషటబ్రఫంద్యానుభవుల్ దిక్కులక్
వైభవైరనృసింహాదుర్గావృషునత్తుష్టుష్వేశ్వరాత్మేంద్రుచే
బరు [illegible]
ప్రరమదిగంబనవికానచేదనతుక్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౯॥

తనతప్త్యాధి రదంత వస్త్రత టనీ తాపన మంతేందు కాం
జనతహార్ధస్థ రణ ధ్వాంతంబు గగనవృత్తంబు కాదంబని
ఘనసఖ్యం గారు పృగాంబిరివ శిఖిత నుసాంగత్యంబు బాతుండిపా
ఘ్నినిపాము నవిగ్రహంబు దలతుః శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౦॥
4.5a పరశుచ్ఛిన్న సహస్రబాహువము బహూపాలావళీ తంధర
త్రైర దస్రౌఘ తరంగ బింబిత దినేశ ప్రాతమంబొ లదు
ధరర షైరరవ ఛిన్నఖ్యా మువ్వదర రత్నశ్రేణి గన్పట్టి జై
ర పింబాగవ మూర్తినా దలరితాం శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౧॥
రవి వంశాబ్ధి జనించి శంకరు ధను ర్దండంబు ఖండించి భా
ర్గవు తేజంబు హరించి రావణు ముఖక్రవ్యాదులం ద్రుంచి గా
రవ వృత్తి నరసంఘమున ప్రవరులన్ రక్షించి సత్కీర్తి నిం
చి వెసన్ రాఘవమూర్తినా దలరితాం శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౨॥
ధర హాసాంకుర సంఘము హాననసము దృత్పుండరీకంబుపై
నర సంగాంచిదు షట్పదంబులగ తిప్పేలాం రసాలాలఘుం
నరర టత్త్వారత ముల్ వెలుంగని గమాంతంబుల్ మునిస్త్రేణిక
స్త్రి రతర్దెల్పగ సరి స్త్రైవిగదాం శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౩॥
5.4, సరసాలాప సమాధి మంత్రముల జంబద్వృత్తి సౌందర్యం
బురుహాక్షేశుల పల్లవాధర సుధాపూరంపు భాగ్యంబులన్
పురనత్తంబర కామినీజనతతుల్ పూజించి తామింపవే
చ్చెర బుద్ధాకృతిపై వెలింగితగదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౪॥

కృతసంస్థాపనశాసనప్రౌఢమము మాత్మాంతేలమేల్ బాలుత
త్రితగంబగానిబతుప్పదంబ గుబు ద్వారాత్రంబర వృద్ధిర్యాధిదే
వత బాహ్యాత హరిలంబునెత్తి లను వనవ్రాతంబులంద్యంబిలలం
బిత తల్పాన్య తల్ప తప్పై వెలింగెదు గదా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౧॥
పారావార విహారరత్నైలసుత ప్రద్యున్న మను ఖ్యాత్మజుల్
హేరంబాదులుగా బగెశ్వరుడు నందీశుండుగా తప్పధ
ర్మార వ్యస్థితి రాజతాచలముగా తా మారి మందంబునన్
ధీరుల్ మెచ్చ వెలుంగు నిన్నదలతున్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౨॥
46a తిలస్నేద ఖర్పుహేరజగా సరివిరించ్య స్త్రంబుగా శార్ఙమును
జ్వాల కోదండముగా ధనంజయుడు బాణస్వత్వ్యాతిగా ద్వారకా
స్థలి సాకేతముగా ఖగేంద్రుడు మరుజ్జాతుండుగా వేట్లబా
నిలుకా మాతృతిప్పైన నిన్నుగాలుతున్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౩॥
తలపట్ రుక్మిణి శారదాతరుణిగా ద్వారావతీ పట్టణం,
బలసత్యాపసదంబుగా గరుడుడా హంసంబుగా యాదవేం
ద్రులు వేదానంద్రులుగా విరించి తరణింతారంబుగా యింబవ
తిర్లుని పొందములుకంబుగా త్సెదజు మా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౪॥
యజు దుభోజాంధక వృష్టి సంతతి యువుతృక్శ్రేణిగా తాత్పుర్యదుర్
మదనాగేంద్రములుగా విదభ్రసుతయున్ బాలామిగా వానిహ్య
త్పదనంబుల్ సురలోకసాధ్యములుగా చత్రంబు దంభోళిగా
ఇంద్రదశేంద్రాత్కృతిసాప్పు నిన్నదలతున్ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౬౫॥

శా. దురిత ధ్వాంతము లంగ ధర్మరస సంభారంబు మారంగని
ర్వర వస్త్రంబు జమునల్ వెలుంగ మునివత్రంబుల్ విదంబాంగము
ప్తర ఖురాంతంబులు గ్రంగ సత్వగుణతేజంబు ప్లుతిల్లంగ నే
ప్పెర సూర్యాత్ముడవైన నన్నుగాలు తురగ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౨౦॥
ఉరు దురంశాబ్ధి జనించనం ఉరుమి చకోరానేకముం బెంచదు
ర్మద దైతేయురు తమంబు లింపి రిపు పత్రశ్రేణి మదించితే
కుర్వద్దిత జ్యోత్స్నలు దించి సద్గణము తాంతాత గించి చంద్రాత్మతన్
(త్రి) దశుల్ మెచ్చ వెలుంగు నిన్నుదల తురగ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౨౧॥
సరసస్ఫూర్తి నిజాశ్రిత ద్విజవరశ్రేష్ఠాళికిం బెంపిందు
స్తర సంతాపము ద్రుంచి శాత్రవ విరాజద్రాజహంసావళిన్
శరవర్షంబుల నొంచి లోంగి లతి నుత్సాహంబు బట్టించి చె
న్నైర భార్గవుడు నాత్మ నిన్నుదల తురగ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౨౨॥
మ. దళితాగ్రాసుర పంక్తి కంఠులు సముద్యత్పుష్పవద్వంశ్యులం
(త్రు)లు పాపాత్మజ నేవిత ఘ్రిఫ్రు లరుగుల కర్పూరానుకూల ప్రవ
ర్తులు దివ్యద్యుల భద్రులుదుత్తలు సరస్వత్యాత్మ తైలింపి వ
ర్తులు మా వైభవముల్ నుతింపదరమే శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౨౩॥
ద్విజపత్రంబుల తోడ సత్వధనులుం దీపింప రాత్రించర
(వ)జముల్ గాంధత మంబు తీగుహలు దూరద్వృష్టి జాతంబుతో
ద జగజ్జాలములెల్ల వర్ధిల గవేల్పుం జేరువుసు నట్టి వా
రిజ మిత్రాత్ముడవైన నన్నుగాలు తురగ శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౨౪॥

పరభూభృత్పతిమాత్రదానవబలప్రారంభమెల్లన్ వసుం
ధరపాత్రై చనుచుండ గాంచి బుధసంతానంబులుం బ్రాతనా
ర్వరసప్రాజతులంబు వర్ధిల సుధర్మ్యాప్తత్వముం దుండిన
శ్వైరదవేంద్రుడవైన నిన్నుగాంతు శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౨౫ ॥

47 a. లలితాంగంబు రథాంగజాతరతరోల్లాసంబు లక్ష్మీసమ
జ్జ్వలగాత్రంబు విధుత్వమున్ కువలయాక్షావాపహారక్రియా
ఫలసన్మార్గవిహారభర్జితతమః ప్రారంభమున్ గల్గు భా
సిలు చంద్రాత్ముడవైన నిన్నుగాంతు శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౨౬

కలధౌతాచలధామమున్ శ్రితగణాభీష్టసత్త్వసత్వంబు ని
ష్ఫలధర్మంబు సమగ్రభూతియును విరాజద్దైత్యశార్దూలని
ర్దళనాపాంగు దృఢాంబ తానలసము దృష్టిలలుం గల్గు భా
సిలు సోమాత్ముని నిన్ను వేడ్కదలతు శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౨౭

హంతదుష్టాఘుని పక్షిరాజహయు సత్యాధారు గాంగేయుసం
స్తుతదివ్యధ్యుని విక్రమయుం విధుతుతెందుం మంజుభాషాసము
న్వితు రాజత్పటుదండు భావవరదుం నిత్యప్రభావంబుం సుతిం
చి తగం నృత్యద్విలువుం త్రిగాంతు రుగదాం శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౨౮ ॥

48 a హరినీలచ్ఛవి కుందసద్రుశము పద్మాకారవక్త్రంబు శం
ఖరదత్వాప్తియును తచ్ఛపత్రపదభాగంబుల్ విహరపద్మవం
ధరతేజోధికసైన్యహారము మంతుందఱ్భుత్యయుం గల్గు సు
స్థిరశంఖస్విధివైన నిన్నుగాంతు శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ ౨౯ ॥

త మిసిరం వ్యక్త్వము మంగళత్వము విధుత్వం బున్ గురుత్వం బున
త్వము హీనత్వము వాసుదేవ తతవిత్వం బున్ సు పర్త్వముల్ శ్రీ
త్వము భాసిల్లి నిన్ను బ్రోవగ మరెవరా దొరగుం దవం బాశ్రయిం
బి మను పుణ్యం బుశుభం బు లౌదు ను గదా శ్రీవేణుగోపాలకాయం
హారి దివ్యప్రభాసాంఖ్యలను ప్రదు శక్తిరాజు త్వారబం ధం శక్తి
వరదోజానధిశ్రీ మహాబలు శక్తి పాపాంశాశ కలుంశక్తి
భరతాంవరనవి భరాకేంబు శక్తి దీవ్య ప్రాభ బనై వ్యం శక్తి
స్థిరతం దిక్పాలాదిస్ఫూర్తి వినగదా శ్రీవేణుగోపాలకాయ౧॥
4, ఆ మృత్యుదాతారు శక్తి మహాబలు శక్తిరాజు త్యాగతేజం శక్తి,
విమలజ్ఞాను శక్తిరాజు సంతగుణశక్తి విన్వం భరాంబుజం శక్తి
నమలాంధ్రకు శక్తి విధుంవిధి విరాజ్ఞ లాంతంబి వృమగాంత స్వరా
రి మి తాంధిద్భిప్ర రంబి తబ్బు రము గు శ్రీవేణుగోపాలకాయ౨॥
బి తదైతే రాజు నశ్రీ ధ్యజారంబురాజు పరమేశ్వర్ధ్వారాజు పద్మరాజు నం
న తక్ష్మిరాజు నతాంచితరాజు విలసన్న్యారాజు విభున్స్వరాజు వ
శ్రీ తత్రాంతేరాజు నమోరాజు దానజితరాద్రెరాజుం మహోరూయుర
త్రితగాంగేరాజు నజెరాజు నిన్నగాలుగు శ్రీవేణుగోపాలకా౩॥
బిలదశ్యావాల గాం ప్రసారసదళాంబర్నెత్రుల ఘృతశ
త్రులసతాల్ప్రతప్ర సమధాంసు గొత్రదివిజ ప్రాత సృత తాత్రుని
ష్పుల ద్రైర్యా రిత్యు తభక్త గోత్రమునివంశ స్తుత్య బాంధ త్రుతే
త్రిలతాపూరిత గాత్రుని న్నదలతుగ్ శ్రీవేణుగోపాలకా౪॥

18

49a. పారావారగభీరు నీలవపు దివ్యప్రభుం దరాకాంబుదు,
ర్వారారాతివిదారు పల్లవపదస్మేరాప్రహ్లాదాబ్జనేసారుకరా
వరకరాతిస్మృతసారు వేరుదను జాన్వ్యాంగ్యసంపన్నరు ల-
(శ్రీ)రామాకాంతుమారు నిన్నదలతుం శ్రీవేణుగోపాలకా ॥౫౫॥
శ్రీమల్లాంచనసపద్మభ్యంగు దక్షత్రువ్యాసీరం షట్చ్యంగు ష్టే
ద్యమహీంపాలిత …: పతంగు జలదశ్యామాంగు నానాసుప
ర్వమునిస్తుత్యరదపాంగు నిర్జితభాంస్వత్ప్రింసమాతంగు సా
రిమనఃకల్పవృక్షంగు నిన్నదలతున్ (శ్రీ)వేణుగోపాలకా ॥౫౬॥
(ప్ర)తిమాంకానలధామము హేంమగ్నిహార దివ్యస్వాదకంధామము గా
పతుమారాలీనుతపావనుదేవనిజహం(ప్ర)స్త్వత్సం(గ్రా)మము బ్ర
హ్మాతపాంతిస్తుతనామము పాషికశమము ద్వారాది దశాస్యమసా
రిమాలాంభోనిధిసోమము నిన్నదలతున్ (శ్రీ)వేణుగోపాలకా ॥౫౭॥
49b. పతితాఘౌఘవిఘాతహేమమమందు దివ్యప్రేలు శస్త్రాపలా
(శ్రీ)తమాలప్రమునాలు తాలుమయతల్ప సద్భ్వగోపాంగనా
(ప్ర)తిమానస్తనలాలు శాంతిమయ్యత్రంబ్ర వృద్ధీరాపాలు ని
ర్జితనానాహీంతజాలు నిన్నగాలతుర (శ్రీ)వేణుగోపాలకా ॥౫౮॥
ధృతనానావిధకాంతశాంతుమయమగా దిగ్ధ్యాంతమావాసముర
క్షితసద్భ్యబ్జభవాంతభాంతు భయదా జిష్ణుత్వత్రాదంతుపా
షితవేదండుసువర్ణతుండలము రోచిప్రోజ్జ్వలద్గండుని
ర్జితవైద్యాద్యరిషండు నిన్నగాలతున్ (శ్రీ)వేణుగోపాలకా ॥౫౯॥

శ్రీ వి శాం కే ష వి రం చు లెం గం గి కు వ
హర్య జ్యాత్వ ద్వ సం లెం గం గు ణా
పవ ధరాం శ ల్పిత బాగు కల్పితరు
కల్పితార్థకు సంగాం సురాం,
గవ శక్తాం మునతతతర్భాంగువిలస
శ్రీస్తైలరు ధాం రా రత్యశాం,
రవ గాం గాం శృవి భాం గు నిస్పదలశుర్
(శ్రీ) వేణుగోపాలుతారుఘటం

((గ)ం ధ మాలం)

Ans 6/8/19

Transcribed from the Ms of M.R.Ry Koti-Kalapudi Kodandaramayya Garu of Bobbili in the year 1919–1920.

K. Ramamurty Sastri
31-8-19